

قاب منظر ایرانی

قاب (کادر) تصویر، یک انتخاب است. انتخابی از منظرهٔ بیکران که در برابر ماست؛ انتخاب زیباترین، خاطرانگیزترین، مقدس‌ترین یا هرچیز دیگر. در هر صورت انتخاب ماست و در هر انتخاب، نقش مخاطب مهم است. آن هنگام که مخاطب دست به گزینش بخشی از تصویر مقابل خود می‌زند، معنایی را بر آن بار می‌کند و قاب را به عنوان تمامیت معنا، استوار می‌سازد. تابلوی نقاشی، کادر عکس، پنجرهٔ یک خانه و مقطع دالان یک مسجد، قاب‌هایی هستند که هنرمند عرض و طول و موقعیت قرارگیری آن در برابر منظره را با احتساب ناظر به نحوی تعیین کرده تا نزدیکترین دستاورد به کشف وی از منظر را بدست دهد. چلیپای ایرانی، برگرفته از نماد «مهر» در هنر ایران، قاب آشنایی است که در معماری ایران رایج است. شکل زیبای این قاب با خاطره‌ای که در فرهنگ ایرانیان از قداست «مهر» برجا مانده، هر منظره‌ای را که دربرگیرد، وجهی قدسی و اسرارآمیز به آن می‌بخشد. قاب زیبایی که «رسول رفعت» از باغ ایرانی در محله ونک تهران انتخاب کرده بیانگر تفسیر مهرآمیز از منظره‌سازی باغ ایرانی است؛ سرزمینی که وجه منظرین آن پیوندی ناگسستنی با مفهوم مهر دارد.

سردبیر

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی